

DEMOQUÈ?

EDUARDO GALEANO

Montevideo

A les olimpíades gregues no hi van participar mai ni les dones, ni els esclaus ni els estrangers. A la democràcia grega, tampoc.

A la Constitució que va inaugurar la democràcia als Estats units d'Amèrica, hi eren invisibles les dones, els negres, els indígenes i els pobres. A tota Amèrica, de nord a sud, les nostres nacions van néixer amb mentides. La independència va negar els drets dels qui lluitant per ella s'hi havien jugat la vida i a les dones, els negres, els indígenes i els pobres no els van convidar a la festa.

Les Constitucions van donar prestigi legal a aquesta mutilació.

A les primeres eleccions de l'Uruguai, va votar el cinc per cent de la població adulta. A les primeres del Brasil, ho va fer el tres per cent.

Amb el pas del temps, el dret de vot s'ha universalitzat a tota Amèrica, però la democràcia continua essent un gran estadi on el poble assisteix a les cabrioles dels que juguen en nom seu.

I en el món? Que no és la democràcia una tasca pendent en el món sencer? El Fons Monetari Internacional i el Banc Mundial governen els governs. En un manen cinc països. A l'altre, vuit. L'Organització Mundial del Comerç exerceix la dictadura mercantil sobre el planeta: l'estatut estableix el dret de vot, però no s'ha exercit mai. I les Nacions Unides? L'Assemblea General, simbòlica, recomana però no decideix. Els que sí que ho fan són els cinc països amb dret de veto en el Consell de Seguretat. Ells, els cinc principals fabricants d'armes, vetllen per la nostra pau.

BIBLIOGRAFIA SOBRE DEMOCRÀCIA

- APEL, K.O., ARANGUREN J.L. et al. (ed.), *Ética comunicativa y democracia*, Crítica, Barcelona 1991.
- BOBBIO, N., *El futuro de la democracia*, Plaza Janés, Barcelona 1985.
- CORTINA, Adela, *Contracte i aliança*, Cruïlla, Barcelona 2001.
- GUIMARÃES, Juarez, *Democracia e marxismo. Crítica à razão liberal*, Ed. Xamã, São Paulo 1998.
- HABERMAS, J., *Qué significa el socialismo hoy*, Almagesto, Buenos Aires 1992.
- HELD, David, *Modelos de democracia*, Alianza Editorial, Madrid 1992.
- INNERARITY, D., *La transformación de la política*, Península, Barcelona 2002.
- JÁUREGUI, Gurutz, *La democracia planetaria*, Eds. Nobel, Oviedo 2000.
- MOUFFE, Chantal, *El retorno de lo político. Comunidad, ciudadanía, pluralismo, democracia radical*, Paidós Barcelona/Buenos Aires 1999, *La paradoja democrática*, Gedisa 2003.
- QUESADA, F. (Ed.), *Filosofía política, I: Ideas políticas y movimientos sociales*, Trotta/Cons. Sup. Inv. Cient., Madrid 1997.
- RAWLS, J., *La justicia como equidad. Una reformulación*, Ed. Paidós, Barcelona/Buenos Aires, 2002.
- RODRÍGUEZ ADRADOS, Francisco, *Historia de la democracia*, Temas de hoy, Madrid 1997.
- SARAMAGO, J. *Assaig sobre la ceguesa*, Ed.62, Barcelona 2002.
- Assaig sobre la lucidesa*, Ed. 62, Barcelona 2004.
- SARTORI, Giovanni, *¿Qué es la democracia?*, Taurus, Madrid 2003.
- TOURAINE, A., *Qué es la democracia*, Ed. Temas de Hoy, Madrid 1994.
- Un nuevo paradigma para comprender el mundo de hoy*, Paidós, Barcelona/Buenos Aires 2005.
- VALADÉS, D. y GUTIÉRREZ, Rodrigo, *Democracia y gobernabilidad UNAM*, México 2003.